

Onderwerp**Ontwerpbegroting 2022 en jaarstukken 2020 VRD****Informatie****Datum** 3 mei 2021**Behandelaar** Peter Smit**Zaaknummer** 2186428**Portefeuillehouder****Besluitvormend orgaan**

Overleg gepleegd met:

☒ Financieel adviseur: Henk Heijnen☐ Personeelsconsulent:☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:☐ Communicatieadviseur:☐ Inkoopadviseur:☐ Team:☐ Naam medewerker:☐ Inspraak/adviesorgaan:**Aanleiding/voorgeschiedenis**

Per brief van 1 april 2021 heeft de VRD aan de gemeenteraden de financiële stukken, te weten de ontwerpbegroting 2022 inclusief de meerjarenraming en jaarstukken 2020 inclusief de accountantsverklaring toegezonden.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de VRD is voornemens om de ontwerpbegroting 2022 op 30 juni 2021 definitief vast te stellen. Voordat het AB daartoe overgaat stelt het de gemeenteraden in de gelegenheid om bij voorkeur voor 9 juni 2021 maar uiterlijk 28 juni 2021 een schriftelijk zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting. De jaarstukken 2020 zijn ter kennisgeving aangeboden.

Voorstel**Toelichting voorstel****Ontwerpbegroting 2022 en kaderbrief**

Op 7 januari 2021 heeft de VRD de kaderbrief aan alle deelnemers verzonden. Met de kaderbrief doet het algemeen bestuur een voorzet voor de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting. De kaderbrief is dit jaar op een andere wijze tot stand gekomen dan voorgaande jaren. De ambtelijke en bestuurlijke focus bij de VRD is in 2020 volledig gericht op COVID-19. Die beleidsuitvoering heeft in 2020 stilgelegen. Het beleidsproces start begin 2021 weer op en wordt verrijkt met de leereffecten van deze COVID-crisis.

Op basis van de voorziene ontwikkelingen heeft de VRD de volgende financiële en beleidsmatige uitgangspunten als kaders voor de begroting 2022 geformuleerd:

Brandweezorg

Er wordt een plan gemaakt voor de inrichting van de “brandweerorganisatie van de toekomst”. Dit is een organisatie die uitgaat van:

- zelfredzaamheid van burgers in de samenleving;

- een basisniveau brandweezorg;
- specialistische taken op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau;
- De VRD voorziet in een integraal programma gericht op psychische en fysieke gezondheid.
- De VRD kan gemeenten en organisaties helpen door het zijn van een “netwerk loket” waar kennis en organisaties elkaar ontmoeten.
- De VRD spant zich al jaren in om het aantal ongewenste (loze) brandmeldingen terug te dringen. Vanaf 2021 wordt ingezet op nieuw beleid om in de toekomst alleen nog uit te rukken op een geverifieerde melding.

Crisisbeheersing en GHOR

- De professionaliteit van de crisisfunctionarissen wordt doorontwikkeld om flexibel te kunnen opschalen;
- Informatie is een belangrijke factor in het waarborgen van de veiligheid van de samenleving.
- Het regionaal crisisplan wordt aangepast naar opschaling op maat en wordt door het bestuur Vastgesteld;
- De GHOR richt, samen met haar geneeskundige ketenpartners, een nieuwe werkwijze in om een actueel gedeeld situatiebeeld te krijgen;
- Ter aanvulling op het regionaal risicoprofiel wordt een zorgrisicoprofiel opgesteld.

Werkgeverschap

- Anders samen werken en samen anders werken is het adagium;
- De nieuwe versie van de organisatievisie van de VRD wordt in 2021 vastgelegd in een handboek VRD en aansluitend geïmplementeerd;
- Vanuit een landelijke opgave om een duidelijker onderscheid te maken in rechtspositie tussen brandweervrijwilligers en beroepsbrandweermensen, kan het nodig zijn op een aantal plekken in de regio brandweervrijwilligers een andere vorm van dienstverband te geven. Daarbij verandert de contractvorm, maar verandert niet de betekenis van het werkgeverschap van de VRD naar haar brandweermensen;
- De eisen die gesteld worden aan de bescherming van informatie nemen toe. Deze informatieveiligheid zal in 2022 als vanzelfsprekendheid binnen de organisatie gelden. Privacy en ‘security by design’ zijn dan volledig ingebed in de organisatie en rollen.

Financiële consequenties 2022

De kaderbrief is in de raadsvergadering van 25 maart 2021 behandeld. De behandeling heeft geen aanleiding gegeven om een inhoudelijke reactie op de kaderbrief te geven. In de brief, verzonden op 26 maart (per mail), heeft de gemeenteraad dit aan de VRD meegedeeld. De brief is als bijlage toegevoegd (“Reactie Kaderbrief VRD 2022”).

Op basis van de kaderbrief is de ontwerpbegroting 2022 opgesteld. De zienswijzen van de colleges van B&W op de kaderbrief laten zien dat de gemeenten de inhoudelijke koers van de VRD ondersteunen.

In de meerjarenraming in deze begroting is voor 2022 weer rekening gehouden met de extra bijdrage van € 300.000,- om te kunnen inspelen op de veranderingen en ontwikkelingen binnen crisisbeheersing, brandweezorg, Omgevingswet en informatievoorziening. Dit is het laatste jaar dat deze bijdrage is opgenomen. Daarna vervalt de bijdrage en worden de gemeentelijke bijdragen gezamenlijk met dit bedrag verlaagd. 2022 wordt een jaar waarin de digitaliseringontwikkelingen zouden kunnen worden bestendigd. De ervaringen van de coronacrisis op gebied van informatievoorziening en digitalisering van onderwijs, werken, oefenen en operationeel optreden zijn

te kostbaar om te laten liggen. Dit budget helpt daarbij.

Bijdrage per gemeente

De begroting bevat voor de gemeente Midden Drenthe voor 2022 een bijdrage van € 1.923.595. In onze meerjarenbegroting was voor 2022 rekening gehouden met een bijdrage van € 1.929.829 aan de VRD. De gevraagde bijdrage kan binnen onze meerjarenbegroting worden betaald.

Zienswijze

De raad heeft de gelegenheid om zienswijzen op de ontwerpbegroting 2022 in te dienen.

De uitgangspunten uit de Kaderbrief zijn verwerkt in de ontwerpbegroting. De gemeenteraad heeft aangegeven zich te kunnen vinden in deze uitgangspunten. De ontwerpbegroting 2022 geeft verder geen aanleiding zienswijzen in te dienen.

Jaarstukken 2020

Hieronder worden de hoofdlijnen uit de Jaarstukken 2020 kort benoemd.

Jaarverslag

Het jaar 2020 stond in het teken van de COVID-19 crisis en de ondersteuning daarvan. Door COVID-19 is veel van het werk van de VRD anders gelopen dan was voorzien. De crisis heeft de organisatie ook kwetsbaar gemaakt. De basis van het vakmanschap staat onder druk doordat niet tot heel weinig geoefend is in 2020. Dat geldt zowel voor de brandweerorganisatie als voor de crisisorganisatie.

Een aantal werkprocessen binnen de VRD is cruciaal en moet onder alle omstandigheden doorgaan. Daar zijn de organisatie en de ondersteunende processen ook op ingericht. Het gaat om de paraatheid van de brandweer, ondersteuning van techniek en logistiek, de melding, opschaling en beheer van de Meldkamer Noord-Nederland, en de crisismanagementorganisatie en de ondersteuning daarvan.

Na de uitbraak van COVID-19 is de werkwijze van de brandweer aangepast. Dit is gedaan om het besmettingsgevaar voor hulpverleners en getroffen en zo klein mogelijk te maken. Daarbij is een paraatheidsysteem opgezet dat bijdraagt bij aan het borgen van parate brandweezorg bij uitval door ziekte van brandweervrijwilligers.

Er zijn nieuwe procedures ingevoerd met als doel dat brandweerlieden voldoende afstand houden tot elkaar en hun omgeving om besmettingsgevaar te reduceren. Dit is een ingrijpende cultuurverandering en implementatie daarvan kostte veel tijd en energie.

Daarnaast zijn kazernes, voertuigen en materieel “coronaproof” gemaakt.

Het jaar 2020 stond ook in het teken van nieuwe en andere werkzaamheden:

- Crisisorganisatie

De VRD faciliteert de crisismanagementorganisatie in het kader van de GRIP 4 COVID-19; veel medewerkers van de VRD, GGD en gemeenten hebben een (tijdelijke) rol in de stafsecties en ondersteunende processen gekregen.

- Huisvesting

De werklocatie in Assen is in maart 2020 anders ingericht, zodat deze kon functioneren als crisiscentrum. Vanaf mei zijn voorbereidingen getroffen om alle werklocaties geschikt te maken voor “het nieuwe normaal” in de 1,5 meter samenleving. De brandweerposten hebben elk een plan gemaakt hoe zij het beste kunnen omgaan met hun gebouw, ruimtes en werkwijzen om aan de geldende RIVM richtlijnen te kunnen voldoen.

- De organisatie in beweging

De VRD is een netwerkorganisatie in een snel veranderende omgeving die een grote mate van flexibiliteit, verandering en aanpassingsvermogen van de organisatie vraagt. De afgelopen jaren heeft de VRD geïnvesteerd om haar medewerkers en werkwijze zo flexibel en wendbaar mogelijk te maken. De coronacrisis heeft laten zien dat de VRD in crisistijd héél flexibel en wendbaar is. Zo zijn er bijvoorbeeld medewerkers ingezet bij de opbouw en ondersteuning van de coronateststraten in Drenthe.

Jaarrekening

In 2020 sluit de VRD met een positief rekeningresultaat van € 854.000,-. Dit ten gevolge van de volgende oorzaken:

- Meerkosten COVID-19 € 335.000,-; dit zijn extra kosten voor inhuur van expertise, kosten voor ICT en voor huisvesting.
- Minderkosten COVID-19 € 1.050.000,-; De organisatie heeft nauwelijks kunnen oefenen, opleiden en trainen. En is een groot deel van het incidentele innovatiegeld van € 300.000,- niet besteed.
- Meerkosten personeel € 45.000,-. Dit is het saldo van extra kosten FLO voor 2020 ter grote van € 310.000,- en minderkosten personeel € 265.000,-.
- Een positieve afrekening voor dubbel betaalde premie aan de belastingdienst van € 185.000,- over de voorgaande drie jaren.

Besluit over positief jaarresultaat

Bestuurlijk is afgesproken dat de algemene reserve van de VRD een omvang heeft tussen 1%-5% van de begrote uitgaven. Daarbij is een beoordeling gemaakt hoe de algemene reserve als weerstandsvermogen zich verhoudt tot de financiële risico's. Daarbij zijn diverse risico's gekwantificeerd waarvan de financiële gevolgen omvangrijk zijn. Het gaat daarbij onder andere om de volgende risico's:

- een digitale verstoring en de gevolgen die het met zich mee brengt voor de organisatie;
- de ontwikkeling van de rechtspositie van vrijwilligers. Dit betreft het risico dat als gevolg van Europese wetgeving een deel van de brandweervrijwilligers een andere aanstellingsvorm zouden kunnen krijgen en de kosten niet door het Rijk gedragen worden;
- ontwikkelingen binnen het tweede loopbaanbeleid en het functioneel leeftijdsontslag (FLO) van beroepsbrandweermensen;
- de inzet bij en evaluatie van grote calamiteiten;
- claims als gevolg van effecten van COVID-19 bij inzetten van de brandweer en crisisorganisatie.

Voor deze risico's is het dus van belang dat de algemene reserve op voldoende niveau zit.

De algemene reserve van de VRD had een omvang van 3,22% van de begrote uitgaven; daarbij behoort een beoordeling "onvoldoende". Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 24 maart 2021 besloten om een bedrag van € 537.836,- toe te voegen aan de algemene reserve. Met deze toevoeging komt de algemene reserve op 5% uit en wordt beoordeeld als "ruim voldoende". Het resterende bedrag van € 316.672,- wordt terugbetaald aan de gemeenten. Dat betekent voor Midden Drenthe een terugbetaling van € 21.816,-.

Alternatieven

Niet van toepassing

Randvoorwaarden

Geen

Risico's

Geen

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft financiële gevolgen. Zie daarvoor de bovenstaande toelichting. De effecten van de jaarrekening 2020 worden verwerkt in de najaarsnota 2021 en de effecten van de begroting 2022 en volgende jaren wordt verwerkt in de begroting 2022.

Personele gevolgen

Geen

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar

Overig

Geen overige informatie

Vervolgprocedure/communicatie

De VRD ontvangt een reactie op de ontwerpbegroting 2022. De reactie is als bijlage bijgevoegd.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- ontwerpbegroting 2022 VRD;
- Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2022 VRD;
- Jaarstukken 2020 VRD;
- Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2020 VRD;
- Reactie Kaderbrief VRD 2022;
- Zienswijzebrief ontwerpbegroting 2022 VRD.